

Strach z Boha se rozplývá při vyslovení Božího jména

Člověk může vzhledem k Bohu prožívat strach. S blížícím se okamžikem setkání na prahu života se rojí nejedna úzkost. Jak se já, člověk, který jsem už toho tolik pokazil ve vztazích k druhým, který jsem už tolikrát druhým ublížil, který jsem tolik miloval své nejrůznější nízkosti, jak se můžu jednou

podívat Bohu do očí? Uvidí druzí při Božím soudu mé chyby a zažiji chvíli velké ostudy?

Je rok, Svatý rok, Božího milosrdenství. Ten je charakterizovaný svými svatými branami. Toto vše nám připomíná, jaký je Bůh. Proč strach z něho není na místě. Už jsme hovořili o významu svatých bran i chrámových bran obecně. Připomeňme si. Brána chrámu je dělicím prostorem. Dělí místo trhu a místo posvátna. Z místa hluku světa k bráně přichází člověk toužící načerpat do svého nitra pokoj, sílu, odvahu, odpuštění. Přichází si pro hojivý olej, který bude léčit rány utržené na tržišti života, olej, který odstraní náš strach. Za branou chrámu tušíme posvátný prostor, kde zvláštním způsobem působí Bůh. Jaký je?

Čtení dnešního příběhu o Mojžíšovi nám může odhalit jaký je k nám lidem. Mojžíš utekl z Egypta ve chvíli, kdy vzal spravedlnost do vlastních rukou. Zabil v hněvu poté, co se v něm zrodila nenávist. Zabil, uvědomil si svůj čin a utekl daleko před trestem. Nyní se mu po letech přivodila velmi nepříjemná věc. Zjevil se mu Bůh. Je to první chvíle v dějinách člověka, kdy Bůh promlouvá k člověku, dokonce k vrahovi, a oznamuje mu důvěrně své jméno. Vnímejme dobře, za jakých okolností bylo toto jméno zjeveno. Z hořícího keře promluvil Bůh k Mojžíšovi a dal mu úkol.

„Jdi do Egypta. Tam je můj lid. Žije v nesmírném ponížení. V nelidských a nedůstojných podmínkách. Zákony jsou postaveny proti mému lidu. Jsou nastaveny, aby můj lid vyhynul. Ty půjdeš a vysvobodíš je“ (srov. Ex 3,1-8a.13-15)

Mojžíš dostal z tohoto úkolu pochopitelně strach. Věděl, či tušil, snad si i představoval, že je na jeho hlavu možná ještě vypsána odměna za zločin, který není promlčen. Nechce se mu, nevěří si. Vždyť už jednou se sám považoval za osvoboditele Izraele, a jak to dopadlo. Ne, jít vůbec nechce, má strach. Znovu Bohu odporuje a v jisté nepatrné rezignaci se Boha ptá, v jakém jménu by se případně měl představit svému národu a faraovi:

„Když se zeptají: `Jaké je jeho jméno?' - co jim mám říci?' Bůh pravil Mojžíšovi: "Já jsem, který jsem!“ (Ex 3,13-14).

Do situace obav, strachu, rezignace zaznívá Boží jméno: „Ehje ašer ehje“ (JaHVeH). Význam Božího jména vyplývá ze situace, ne z filozofického pojednání o Boží jedinství. Tedy:

„Jsem stále.“

„Jsem s tebou.“

„Jsem u tebe.“

„Nejsi sám, jsem s tebou.“

„Já jediný tě nikdy neopustím.“

„Jsem silnější, jak všichni tvoji nepřátelé. Jsem silnější, jak tvoje slabosti, jak tvůj hřích.“

Jméno Boha tak ukazuje, jaký on je. Není na místě mít z něho strach. Strach z toho, kdo stále při nás stojí. Kdo se nás nezříká, ani když mi se nejednou zříkáme jeho. Odpovědí na náš hřích, je poslání jeho Syna. Strach není na místě. Je zde Bůh milosrdný. Bůh toužící po člověku.

Takto se představuje Bůh, kterého toužíme potkat za branou chrámu. Za branou chrámu tak sídlí srdce Boha toužícího naplnit srdce člověka. Na chrámovém prahu dochází, či lépe řečeno může dojít k počátku sjednocení obou toužících srdcí. Lidského i Božího. Pochopitelně práh chrámu je jen symbolem setkání svobody člověka a Boha, dvou svobodných vůlí, které se však mohou sjednotit.

Kéž by se střetly oboje touhy v branách chrámu. Kéž se tak stane i dnes. Amen.